
UWAGA: Rozkład materiału, kryteria ocen, materiały do druku oraz pomoce multimedialne są dostępne w internetowym serwisie katechetycznym Wydawnictwa WAM: www.katechizmy.pl

ZESZYT 1

KATECHEZY 1-8

Spis treści

Wprowadzenie / 3

Rozdział I. Źródła ludzkiego szczęścia

1. Źródła naszego szczęścia / 8
2. Wierzę, mam nadzieję, kocham / 13
3. Wśród przyjaciół i rodziny / 17
4. Mała i duża Ojczyzna / 21
5. Jesteśmy domownikami Boga / 27

Rozdział II. Tajemnice Boga w Biblii

6. Bardziej prawdziwe czy inne? / 32
7. Co to znaczy wierzyć / 38
8. Jak Bóg daje się poznać? / 43

Słuchaj, mój ludu, nauki mojej;
nakłońcie wasze uszy na słowa ust moich.
Do przypowieści otworzę me usta,
wyjawię tajemnice zamierzonego wieku.
Cośmy słyszeli i cośmy poznali,
i co nam opowiedzieli nasi ojcowie,
tego nie ukryjemy przed ich synami.

Psalm 78, 1b-4

Wprowadzenie

Seria podręczników Wydawnictwa WAM do nauki religii w szkole podstawowej dla klas 5-8 zatytułowana „Słuchaj, mój ludu” jest nową propozycją dla katechetów i uczniów. Pakiet katechetyczny powstał w oparciu o dokumenty Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski z 2018 r., czyli *Podstawę programową katechezy Kościoła katolickiego w Polsce* (8 czerwca 2018) oraz *Program nauczania religii rzymskokatolickiej w przedszkolach i szkołach* (29 września 2018).

PORADNIK METODYCZNY

Niniejszy *Poradnik metodyczny do nauki religii dla klasy 5 szkoły podstawowej* jest pomocą dla katechety w realizacji zadania nauczania religii w szkole i w korzystaniu wraz z uczniem z podręcznika ucznia pt. „Szukam cię” dla klasy 5. Treścią tego podręcznika jest historia zbawienia jako nasza osobista historia, która zaczyna się od stworzenia świata, poprzez ludzki grzech, dzieje ludu wybranego i zbawienie dokonane w dziele Jezusa Chrystusa. Historia, która dzieje się wciąż dla nas i w nas.

Poprzez katechezę chcemy uświadomić uczniom – z wszystkimi konsekwencjami tej świadomości – że „człowiek nie może zrozumieć siebie i świata bez Jezusa Chrystusa”¹. Dopiero osobiste zaangażowanie w relację z Chrystusem otwiera człowieka na źródło prawdziwego rozwoju. Nie da się tego osiągnąć bez modlitwy i katechezy opartej na Biblii jako objawionym słowie Bożym. Warto zauważyć, że na przykład na języku polskim dzieci zapoznają się z tekstami biblijnymi i religijnymi dziełami sztuki, jednak nie zajmują się zawartymi w nich treściami objawionymi. Stąd bierze się zasadnicza różnica między katechezą a innymi lekcjami, nawet jeśli są to lekcje wychowawcze. Na katechezie musi być miejsce na przygotowanie do modlitwy, modlitwę wspólną i osobistą oraz na rozważanie słowa Bożego.

Specyfika katechezy zmusza także do zastanowienia się, jak planować katechezę pod względem metodycznym. Wybór metod w naszym poradniku wynika ze specyfiki celu, do którego zmierzamy. Cel ogólny to budowanie więzi z Bogiem, wprowadzanie „w pełnię życia chrześcijańskiego. Zadaniem katechezy jest doprowadzenie człowieka nie tylko do spotkania z Jezusem, ale do zjednoczenia, a nawet głębokiej z Nim zażyłości (DOK 80)”². Natomiast cel szczegółowy kryje się w tym, co zamierzamy osiągnąć podczas konkretnej katechezy. Istotną sprawą decydującą o wyborze metody dydaktycznej jest poznawanie grupy, z którą katecheta pracuje. Ważne bowiem jest, co uczniowie naprawdę pomyślą i jak naprawdę zareagują na nasze działania, a nie to, co chcemy, żeby myśleli, i jak my chcemy, żeby reagowali. Częstym błędem katechetów jest myślenie życzeniowe, nie liczące się z realiami. W przygotowaniu *Poradnika metodycznego* staraliśmy się mieć te wszystkie sprawy na uwadze.

JAK KORZYSTAĆ Z PORADNIKA METODYCZNEGO I PODRĘCZNIKA UCZNIĄ

Opracowanie każdej jednostki lekcyjnej zawiera spis potrzebnych materiałów i pomocy, plan katechezy i szczegółowy scenariusz.

Materiały i pomoce. Zawsze potrzebny będzie podręcznik ucznia, zazwyczaj Pismo Święte i świeca (którą katecheta zapala podczas czytania słowa Bożego), materiały dodatkowe do rozdania uczniom (katecheta może je wydrukować

1 bł. Jan Paweł II, *Przemówienie na placu Zwycięstwa* w Warszawie, 2 czerwca 1978 r.

2 Konferencja Episkopatu Polski, *Podstawa programowa katechezy Kościoła Katolickiego w Polsce*, Kraków 2010, s. 9.

z internetu z naszej strony www.katechizmy.pl), nagrania piosenek (do których proponujemy linki w scenariuszach i na naszej stronie). W niektórych scenariuszach w tym miejscu katecheta znajdzie też linki do artykułów, które warto przeczytać, aby pogłębić lub poszerzyć wiedzę związaną z tematem.

Plan katechezy ułatwi prowadzenie kolejnych części lekcji, gdy katecheta zna już treść scenariusza.

Scenariusz katechezy zawiera „Część wstępną”, „Część zasadniczą” katechezy, „Podsumowanie”, po niektórych tematach „Zadanie domowe” oraz zawsze propozycję „Zapisu w zeszytach”.

CZĘŚĆ WSTĘPNA

Katecheta rozpoczyna od wyciszenia uczniów. Niekoniecznie musi proponować odmówienie formuły modlitwy. Chodzi raczej o to, by zwrócić uwagę klasy, że spotykamy się na tej lekcji w imię Jezusa Chrystusa – a to ją różni od innych zajęć szkolnych, i to niezależnie od przekonań uczniów. Witamy się więc słowami „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”, ale nie może to być mechaniczne powtórzenie formuły.

Modlitwa na początku katechezy może być wprowadzona od razu po przywitaniu albo po krótkim wstępie, który czasem jest nawiązaniem do różnych sytuacji z życia dzieci, często też nawiązuje do treści poprzedniej katechezy albo wprowadza w nowy temat.

Uwaga: **wszystkie zadania z podręcznika ucznia są opracowane w scenariuszach katechez**. Każde opracowanie kończy się KLUCZEM DO ZADANIA.

CZĘŚĆ ZASADNICZA KATECHEZY

Treści katechezy uczeń poznaje przede wszystkim przez materiały zawarte w podręczniku: teksty, obrazy i zdjęcia, rysunki, schematy i mapki.

Katecheta stara się, by teksty były czytane na głos: czyta je sam lub wybrani uczniowie. Niektóre z nich znajdzie nagrane na stronie internetowej.

W opracowaniu kolejnych PYTAŃ I ZADAŃ pomogą wskazówki metodyczne: będzie to praca różnym frontami: w małych zespołach (parami w ławce), większych grupach, dużo rzadziej indywidualnie. Uczniowie będą mogli wzajemnie uzupełniać notatki, tworzyć myślografy, stawiać pytania, odgrywać różne scenki, a także sięgać do swoich doświadczeń i podawać przykłady. Katecheta znajdzie w niektórych scenariuszach linki do krótkich materiałów filmowych dostępnych w internecie.

Rozmowy z uczniami. Bardzo ważną rolę na katechezie odgrywa umiejętność katechety stawiania pytań, ale też odpowiadania na nie. W scenariuszach katecheta znajdzie wiele takich pytań i przykładowych odpowiedzi, którymi może się inspirować.

Komentarze katechety. Treści biblijne i teologiczne wymagają często dopowiedzeń i wyjaśnień. Katecheta w razie potrzeby może sięgnąć do komentarzy, które są w scenariuszu.

PODSUMOWANIE

Ta część ma różne formuły metodyczne, ale zawsze zmierza do modlitwy końcowej, która jest zamieszczona w podręczniku ucznia.

Zadania domowe. W poradniku rzadko proponujemy zadania domowe, ze względu na to, że uczniowie są przeciążeni nauką. Katecheza ma przede wszystkim budzić w uczniach pragnienie spotkania z Jezusem Chrystusem i życia Ewangelią. Jeśli katechecie zależy, by uczniowie zapamiętali jakieś treści na pamięć, powtarza je na kilku katechezach (stąd niektóre treści są powtórzone w różnych wersjach w „Ważna wiadomość”). Chętni uczniowie mogą wykonywać dodatkowe zadania i powinni zostać docenieni.

Jeśli natomiast praca do domu została zadana, należy sprawdzić, czy wszyscy ją wykonali (przejsz po klasie i zajrzeć do otwartych zeszytów). Warto wziąć kilka zeszytów albo wezwać kilku uczniów do prezentacji zadania – i ocenić. Zadanie domowe jest też dobrą formą dla uczniów, którzy chcą zdobyć ocenę celującą, czyli jako zadanie dodatkowe dla chętnych.

Zapis w zeszycie. Oprócz tematu uczeń powinien mieć z zeszycie zapisane te zadania, które zostały wykonane jako pisemne na katechezie. W tym punkcie scenariusza wymieniamy, co w powinno być zapisane.

PODRĘCZNIK UCZNIA

Treścią podręcznika jest historia zbawienia jako nasza osobista historia, która zaczyna się od stworzenia świata, poprzez ludzki grzech i zbawienie dokonane w dziele Jezusa Chrystusa. Historia, która dzieje się wciąż dla nas i w nas. Stary Testament i historia Kościoła wprowadzone zostały chronologicznie. Historia Kościoła opowiedziana jest poprzez życie i działanie konkretnych ludzi każdej epoki, szczególnie postaci świętych.

W podręczniku zawarto interesujące materiały tekstowe i ilustracyjne, a do nich zadania oraz w każdej katechezie modlitwę i podsumowanie istotnych treści katechezy w „Ważnej wiadomości”. Zadania prowokują do myślenia i prowadzą ucznia do poznania tajemnic wiary w świetle nauczania Kościoła.

Każda katecheza w podręczniku składa się z kilku tekstów, do których przygotowane zostały PYTANIA I ZADANIA. Uczniowie poznają także wybrane teksty PISMA ŚWIĘTEGO i nauczą się ich szukać w Biblii. Na ostatniej stronie podręcznika znajdują praktyczny opis odnośników biblijnych oraz spis wszystkich ksiąg Pisma Świętego razem ze skrótami biblijnymi. Obrazy i rysunki mają pomóc w odkrywaniu prawd wiary i wskazywaniu ich związku z codziennym życiem ludzi i przeżywaniem liturgii Kościoła. Podręcznik zawiera też propozycje MODLITWY związanej z treściami każdej katechezy. W rubryce WAŻNA WIADOMOŚĆ uczeń znajdzie wiedzę wartą zapamiętania i wprowadzenia w życie.

KATECHEZA 1

Źródła naszego szczęścia

PLAN KATECHEZY

Część wstępna

1. Modlitwa: podziękowanie za wakacje i modlitwa do Ducha Świętego.
2. Zawarcie kontraktu klasowego, przedstawienie wymagań przedmiotowych.
3. Zapoznanie się z podręcznikiem

Część zasadnicza

4. Omówienie rysunku (zad. 1 i 2).
5. Czytanie i omówienie Pisma Świętego (Mt 19, 16-22) i omówienie opowiadania o bogatym młodzieńcu (zad. 3)

Podsumowanie

6. Rozmowa: jak osiągnąć prawdziwe szczęście (zad. 4).
7. Modlitwa o prawdziwe szczęście.

MATERIAŁY I POMOCE

- podręcznik ucznia

MODLITWA

Podziękujmy Bogu za minione wakacje: za wolny czas, piękną pogodę, wypoczynek. Za miejsca, które zobaczyliśmy po raz pierwszy. Za ludzi, których poznaliśmy. Pomyślmy o tym przez chwilę (*chwila ciszy*).

Poprośmy teraz o siłę na rozpoczynający się rok szkolny. Byśmy rozwijali swoją wiedzę, ale także wspólnotę klasową i przyjaźń z Bogiem.

Duchu Święty, który oświecasz serca i umysły nasze, dodaj nam ochoty i zdolności, aby ta nauka była dla nas pożytkiem doczesnym i wiecznym. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

ZAWARCIE KONTRAKTU KLASOWEGO

Zanim rozpoczniemy wspólną pracę, proponuję, żebyśmy zawarli kontrakt – rodzaj umowy, to znaczy żebyśmy zobowiązali się do przestrzegania kilku zasad, które pomogą nam dobrze zorganizować lekcje i uniknąć konfliktów. Przez chwilę zastanówcie się, jakie zasady warto by wprowadzić. Powinniśmy wybrać najważniejsze z nich, bo jeśli nasz kontrakt będzie zawierał wiele punktów, nie będzie jasny i „łatwy w obsłudze”.

Uczniowie podają swoje propozycje. Katecheta zapisuje je na tablicy. Jeśli zasadę można sformułować pozytywnie, to znaczy nie poprzez przeczenie, proponuje to uczniom, np. zamiast „Nie przerywamy sobie” – „Pozwalamy innym dokończyć wypowiedź”. Zasad nie powinno być więcej niż 8. Ważne, by na koniec sporządzania kontraktu zapytać uczniów, czy zgadzają się na taki kształt umowy. Chętny uczeń jako zadanie dodatkowe przepisze na czysto ustalenia na większym arkuszu, a na następnej lekcji wszyscy uczniowie i katecheta podpiszą kontrakt.

Jeśli klasa zawarła już kontrakt z wychowawcą, można poprosić o przywołanie go i zaproponować, by obowiązywał także na lekcjach religii. W takim przypadku warto dodać punkt związany z katechezą, np. dotyczący modlitwy lub postawy podczas czytania Pisma Świętego.

PRZEDSTAWIENIE WYMAGAŃ SZKOLNYCH

Katecheta krótko omawia zasady oceniania uczniów na lekcji religii obowiązujące w danej szkole. Jeśli tak jest zapisane w statucie szkoły, daje uczniom karteczki z wymaganiami do zapoznania się przez rodziców.

ZAPOZNANIE SIĘ Z PODRĘCZNIKIEM

Uczniowie przeglądają podręcznik. Mogą wyrazić swoje opinie na jego temat. Katecheta prosi o znalezienie spisu treści, w czasie roku szkolnego będzie bowiem często odsyłał do tego miejsca podręcznika.

Otwórzcie podręcznik na katechezie 1. (s. 8) i przepiszcie do zeszytów temat katechezy: Źródła naszego szczęścia.

OPRACOWANIE ZADANIA 1. i 2.

ROZMOWA

Katecheta poleca, by uczniowie przyjrzeni się rysunkowi na s. 9.

- O jakim szczęściu, które spotkało nauczycielkę, pomyśleli uczniowie?
- Dlaczego domysły uczniów są różne? Z czym związane jest szczęście w tych przykładach? *(Dla niektórych ludzi szczęście będzie związane z dobrami materialnymi, dla innych – z rodziną, dla jeszcze innych z hobby).*

KLUCZ DO ZADANIA 1.

Uczniowie domyślali się, jakie szczęście spotkało nauczycielkę, zgodnie ze swoim rozumieniem pojęcia „szczęścia” i sprawami (wartościami) dla nich ważnymi. Na rysunku widać, że są to: wygrana w jakiejś dyscyplinie sportu albo innej dziedzinie, wyjazd w egzotyczne miejsce na wakacje, ciekawa książka, koncert muzyczny, wygrana pieniądze albo, narodziny dziecka, ciekawa książka.

- Który domysł jest wam najbliższy? Dlaczego?

KLUCZ DO ZADANIA 2.

Nie należy opiniować wyboru uczniów, tylko poprosić o uzasadnienie, czyli sformułowanie zdania wyjaśniającego, np.: Mnie najbliższy jest domysł ucznia, który szczęście nauczyciela wyobraził sobie jako nagrodę, jaką jego ulubieniec otrzymał na wystawie psów. Ja także mam rasowego psa i marzę, by mój Kenzo zdobył medal. To by mnie uszczęśliwiło.

Można także zrobić szybką sondę i wypisać wyobrażenia z omawianego rysunku na tablicy, następnie poprosić o podniesienie ręki przez uczniów, którym to wyobrażenie jest bliskie.

OPRACOWANIE ZADANIA 3.

Nie od dziś ludzie mają różne wyobrażenia o szczęściu. Zapis takich wyobrażeń znajdziemy także w Biblii. Posłuchajcie opowiadania o bogatym młodzieńcu, który spotkał Jezusa. Możecie albo śledzić tekst w podręczniku, albo tylko go słuchać, wpatrując się w obraz na stronie 8, który jest ilustracją do opisanego sceny biblijnej.

Zanim katecheta odczyta tekst biblijny, zwraca uwagę uczniów, że pod fragmentem Ewangelii jest napisane „na podstawie Ewangelii według św. Mateusza”. Zaznacza, że słów biblijnych nie wolno zmieniać, ale można zastosować opis, który będzie lepiej zrozumiały dla czytającego. Gdy tak zmieniamy tekst pod kątem np. uczniów, mówimy nań **PARAFRAZA**. Zawsze musimy to zaznaczyć w podpisie: że nie jest to tekst cytowany dosłownie.

CZYTANIE PISMA ŚWIĘTEGO: NA PODSTAWIE EWANGELII WEDŁUG ŚW. MATEUSZA 19, 16-22

Po odczytaniu fragmentu Ewangelii (podręcznik s. 8) katecheta zadaje pytanie (zadanie 3):

– Co mógłby wyobrazić sobie jako własne szczęście młodzieniec z biblijnej opowieści?

KLUCZ DO ZADANIA 3.

Młodzieniec z przypowieści swoje szczęście wiązał z dobrami materialnymi, ale chciał też osiągnąć życie wieczne. Mógłby więc wyobrazić sobie szczęście jako używanie dóbr tego świata, a potem wejście do nieba ze swoimi bogactwami. Oczywiście odpowiedzi uczniów mogą być dowolne i katecheta nie neguje ich, tylko prosi o uzasadnienie. Np.: Bogaty młodzieniec ma do dyspozycji wszystko, co może zaoferować mu świat. Może zatem wybrać podróż, bogate stroje czy w ogóle spokojne życie. Mógłby także pragnąć w inny sposób wykorzystać swój majątek, np. pomagając biednym.

Funkcją tego zadania jest stworzenie pomostu między światem uczniów a światem bogatego młodzieńca.

OPRACOWANIE ZADANIA 4.

Opowiadania biblijne są dla nas nauką, dlatego zastanawiając się nad bogatym młodzieńcem, zastanówmy się także nad każdym z nas.

- Dlaczego bogaty młodzieniec nie zaznaje spokoju i szczęścia?
- Jak człowiek w świetle tej opowieści może osiągnąć prawdziwe szczęście?

KLUCZ DO ZADANIA 4.

Opowieść o bogatym młodzieńcu pokazuje, że człowiek może uzyskać prawdziwe szczęście („życie wieczne”, „skarb w niebie”) tylko wtedy, kiedy przestanie

przywiązywać wagę do wartości materialnych. Będzie wówczas kierował się przykazaniem miłości bliźniego („daj ubogim”) i miłości Boga („chodź za Mną”).

MODLITWA

Święty Augustyn pisał, że niespokojne jest serce człowieka, dopóki nie spocznie w Bogu. Tylko Bóg może uszczęśliwić człowieka.

Panie Jezu, spraw, byśmy zawsze Ciebie pragnęli i szukali, aby nasze serca były zawsze blisko Ciebie.

– Zapiszcie tę złotą myśl św. Augustyna do zeszytu.

ZADANIE DOMOWE

Zadanie 5. Uczniowie mogą opisać w zeszycie, co miałyby znaleźć się na rysunku lub narysować ilustrację. Propozycje te powinny konkretyzować odpowiedź do zadania 4. Na przykład: nauczyciel pomaga komuś, bierze udział w akcji charytatywnej, oddaje krew, modli się, idzie w pielgrzymce.

ZAPIS W ZESZYCIE

Temat: Źródła naszego szczęścia.

„Niespokojne jest serce człowieka, dopóki nie spocznie w Bogu” (św. Augustyn).

Zadanie 5. Projekt lub szkic.

KATECHEZA 2

Wierzę, mam nadzieję, kocham

PLAN KATECHEZY

Część wstępna

1. Modlitwa za bliskie uczniom osoby.
2. Rozmowa o świecie bez wiary, nadziei i miłości.
3. Podsumowanie rozmowy (rysunek sporządzany przez uczniów).

Część zasadnicza

4. Czytanie i omówienie Pisma Świętego (1 Kor 13, 1-2. 13) (zad. 1 i 2.).
5. Dokończenie rysunku (ilustracja-interpretacja fragmentu Listu do Koryntian).
6. Interpretacja fragmentu I Listu do Koryntian w kontekście sytuacji życiowej bogatego młodzieńca (zad. 3).

Podsumowanie

7. Notatka i modlitwa (Akty wiary, nadziei, miłości i żalu).

MATERIAŁY I POMOCE

- podręcznik ucznia
- kredki

MODLITWA

Pomyśl o osobach, które są ci bliskie.

Pomyśl, komu wierzysz najbardziej (*chwila ciszy*). Pomódl się za tę osobę, żeby zawsze była dla ciebie dobrym doradcą.

Pomyśl, komu spośród ludzi ufasz (*chwila ciszy*). Pomódl się za tę osobę, by cię nigdy nie zawiodła.

Pomyśl, kogo kochasz (*chwila ciszy*). Pomódl się za tę osobę, by umiała dostrzegać, że ją kochasz.

ROZMOWA WSTĘPNA

– Kto z was uważa, że istnieją ludzie, którzy w nic nie wierzą, w niczym nie pokładają nadziei, nikogo nie kochają?

Katecheta nie opiniuje wypowiedzi uczniów. Jeśli uczniowie odpowiedzą, że istnieją tacy ludzie, katecheta pyta:

– Jak wygląda świat takich ludzi? Co czują?

Jeśli uczniowie odpowiedzą, że tacy ludzie nie istnieją, bo każdy w coś wierzy, na coś ma nadzieję, kogoś kocha, katecheta pyta:

– A gdyby tacy ludzie istnieli, jak wyglądałby ich świat? Co czuliby tacy ludzie?

Po krótkiej rozmowie na ten temat katecheta prosi, żeby uczniowie zostawili miejsce na temat i pod spodem, po lewej stronie narysowali taki świat. Katecheta rozmawia, co można narysować. Np. może to być ciemność, smutne twarze, ludzie odwróceny do siebie plecami...

OPRACOWANIE ZADANIA 1.

 CZYTANIE PISMA ŚWIĘTEGO: PIERWSZY LIST DO KORYNTIAN 13, 1-2. 13

Katecheta prosi uczniów, by zamknęli oczy i dwukrotnie wysłuchali fragmentu 1 Listu do Koryntian, zastanawiając się, które słowa są najważniejsze. Następnie słucha wypowiedzi, prosząc o uzasadnienia, jeśli uczniowie ich nie podali. W razie trudności katecheta poleca otworzenie podręcznika na s. 10.

 KLUCZ DO ZADANIA 1.

Zadanie dopuszcza dowolność wyboru. Jeśli uczeń uzasadni swój wybór, podając wyjaśnienie lub przykład życiowy, należy uwzględnić jego odpowiedź.

Katecheta jednak w razie braku wskazania najważniejszych wersów, wskazuje je i pyta, jak uzasadnić taki wybór: „Tak więc trwają wiara, nadzieja, miłość – te trzy” lub „największa z nich [jednak] jest miłość”.

Przykładowa odpowiedź: Moim zdaniem najważniejszym wersem jest linijka: „największa z nich [jednak] jest miłość”, ponieważ mówi o tym, co jest najistotniejsze w życiu człowieka i podsumowuje cały tekst, w którym jest uzasadnienie, że bez miłości inne wartości przestają coś znaczyć, i stąd słowo „miłość” jest użyte wcześniej dwa razy.

OPRACOWANIE ZADANIA 2.

Tekst 1 Listu do Koryntian może być dla nas, współczesnych, momentami niejasny. Co oznacza „miedź brzęcząca”? Z czym kojarzy się wam „cymbał brząmiący”?

Dobierzmy takie porównania, żeby tekst był bardziej zrozumiały dla współczesnego człowieka, na przykład ucznia w waszym wieku.

KLUCZ DO ZADANIA 2.

Przykładowe zmiany:

jak miedź brzęcząca – niemądry gaduła, krzykacz;

cymbał brząmiący – nieładna muzyka, szmira, pusty dźwięk;

tak wielką, iżbym góry prznosił – mógł zaliczyć wszystkie sprawdziany bez uczenia się.

Po prawej stronie waszego rysunku (świata ciemności) dorysujcie jego ciąg dalszy (tak, żeby rysunki się łączyły), by odzwierciedlić świat, o którym mówi św. Paweł w 1 Liście do Koryntian.

OPRACOWANIE ZADANIA 3.

Przypomnijcie sobie rozterki bogatego młodzieńca, o którym czytaliśmy na poprzedniej katechezie. Jak słowa 1 Listu do Koryntian mogłyby pomóc mu w podjęciu decyzji życiowej?

KLUCZ DO ZADANIA 3.

Słowa 1 Listu do Koryntian mogłyby być dla bogatego młodzieńca pomocą w tym, żeby porzucił dobra materialne i umiał rozdać swój majątek ubogim. Biblia mówi, że najważniejsza w życiu jest miłość do ludzi i Boga.

Zapiszcie teraz temat: Wierzę, mam nadzieję, kocham. Pod prawą częścią rysunku w zeszytcie wpiszcie przedostatni wers 1 Listu do Koryntian.

MODLITWA

Wiara, nadzieja i miłość to trzy cnoty boskie – są łaską, czyli darem od Boga. Prośmy dla nas o wiarę, nadzieję, miłość i skruchę, która jest wyrazem miłości.
„Wierzę w Ciebie, Boże żywy...” (*Akty: wiary, nadziei, miłości i żalu*)

ZADANIE DOMOWE

Przyjrzyj się ikonografice na stronie 10. Wyjaśnij, dlaczego użyto w niej znaków: krzyża, kotwicy i serca. Zaproponuj swoje znaki.

Przynieś na następną katechezę zdjęcie lub rysunek rodziny.

ZAPIS W ZESZYCIE

Temat: Wierzę, mam nadzieję, kocham

Rysunek: po lewej stronie – świat bez wiary, nadziei i miłości; po prawej – przepełniony wiarą, nadzieją i miłością. Rysunki mają przechodzić płynnie jeden w drugi.

Pod spodem końcowy cytat: „Tak więc trwają wiara, nadzieja, miłość”.

KATECHEZA 3

Wśród przyjaciół i rodziny

PLAN KATECHEZY

Część wstępna

1. Refleksja na temat swojego stosunku do przyjaciół i rodziny i modlitwa za rodzinę.

Część zasadnicza

2. Omówienie fragmentu Księgi Syracha (6, 7a. 16) i sprawdzenie jego rozumienia w kontekście fragmentu „Władcy Pierścieni” (zad. 1)
3. Rozmowa o prawdziwej przyjaźni: w życiu i w lekturach (zad. 1 c.d.).
4. Interpretacja ikony Świętej Rodziny (zad. 2).
5. Omówienie żartu rysunkowego i analiza biblijnych rad dla członków rodzin (List do Efezjan 6, 1-4) (zad. 3).

Podsumowanie

6. Modlitwa za swoją rodzinę.
7. Wklejenie do zeszytu zdjęcia lub rysunku swojej rodziny.

MATERIAŁY I POMOCE

- podręcznik ucznia
- zdjęcie rodziny ucznia lub rysunek rodziny przygotowany w domu
- spis lektur omawianych dotychczas przez uczniów na języku polskim

REFLEKSJA I MODLITWA

Uczniowie trzymają w rękach zdjęcia lub rysunki swoich rodzin.

Czy na poprzedniej katechezie, kiedy mówiliśmy o ludziach, którym wierzymy, w których pokładamy nadzieję, których kochamy, pomyślałeś o swoich przyjaciółach i rodzinie? Dlaczego? Odpowiedz sobie w myślach (*chwila ciszy*).

Czego pragniesz dla swojej rodziny? Co pomogłoby wam lepiej się rozumieć i bardziej kochać? Powiedz o tym w myślach Jezusowi (*chwila ciszy*).

Na ostatniej katechezie mówiliśmy o wierze, nadziei i miłości. W życiu człowieka jest tak, że zanim uświadomimy sobie, że te wartości są cnotami Boskimi, uczymy się ich w relacjach z ludźmi: z przyjaciółmi i najbliższymi w rodzinie.

OPRACOWANIE ZADANIA 1.

Biblia wiele mówi o przyjaźni.

Katecheta prosi wybranego ucznia, by odczytał fragment Księgi Syracha.

- Jak rozumiecie radę sformułowaną w tych słowach?
- Przeczytam teraz fragment powieści „Władca Pierścieni”. Zastanówcie się, co przyjaciele Frodo mają wspólnego z przyjaciółmi, o jakich mówi Księga Syracha.

Katecheta czyta fragment powieści (s. 13.).

- Podajcie przykłady prawdziwej przyjaźni znane wam ze szkolnego życia.
- Jakie przykłady znacie z lektur, które omawialiście na języku polskim?

KLUCZ DO ZADANIA 1.

Merry okazał się prawdziwym przyjacielem, bo w godzinie próby, mimo swojego strachu, nie opuścił przyjaciela.

Przykłady:

Z życia: kolega wspiera swojego przyjaciela, gdy inni go wyśmiewają; siostry ponoszą wspólnie konsekwencje złamania zakazu rodziców, a nie jedna skarży na drugą; gdy przyjaciel na wycieczce szkolnej zauważy, że jego kolega nie ma tyle kieszonkowego co on, ogranicza swoje wydatki, żeby koleździe nie było przykro.

Z lektur:

przyjaciele	tytuł	autor
Adam Niezgódka i wszyscy inni (23) chłopcy w klasie (imiona na literę A)	„Akademia Pana Kleksa”	Jan Brzechwa
Kajko i Kokosz	„Kajko i Kokosz. Szkoła latania”	Janusz Christa
Staś i Nel	„W pustyni i w puszczy”	Henryk Sienkiewicz
Mikołaj i Alcest	„Mikołajek”	René Goscinny, Jean-Jacques Sempé
Feliks, Net i Nika	„Feliks, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych Ludzi”	Rafał Kosik

przyjaciele	tytuł	autor
Łucja, Edmund, Piotr, Zuzanna (rodzeństwo)	„Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa”	Clive Staples Lewis

OPRACOWANIE ZADANIA 2.

– Przyjrzyjcie się wizerunkowi Świętej Rodziny. Jest ona dla nas wzorem. Które elementy obrazu świadczą o miłości między małym Jezusem, Maryją i świętym Józefem?

Katecheta może naprowadzić uczniów, prosząc o zwrócenie uwagi na kolory, postawy, gesty i układ postaci.

KLUCZ DO ZADANIA 2.

O miłości, jaka panowała między Maryją, św. Józefem a Jezusem świadczy to, że Józef patrzy na Maryję i Jezusa, obejmuje ramieniem Maryję i przytula swoją głowę do jej głowy, a cała trójka trzyma swoje dłonie razem (Maryja z Józefem jakby obejmowali dłoń Dziecka). Józef jakby podtrzymuje dłonie Maryi i Jezusa. Dłonie, które tu są razem, dotykają się lekko, ale nie są splecione. Oznaczają czułość i miłość, jedność, ale jednocześnie dystans między tymi postaciami.

Katecheta może dodać: Cała trójka ma nad głowami łuki, które nazywa się nimbami. Nimby symbolizują świętość przedstawionych postaci. Gest Jezusa oznacza błogosławieństwo.

OPRACOWANIE ZADANIA 3.

– Obejrzyjcie żart rysunkowy. Jaką prawdę o naszych rodzinach wyrażają te dwa rysunki?

Katecheta prowadzi uczniów do spostrzeżenia, że nasze rodziny nie są idealne. I rodzice, i dzieci muszą pracować nad swoimi charakterami, by okazywać sobie jak najwięcej pomocy, zrozumienia, cierpliwości, miłości i przebaczenia. Dzieci naśladują rodziców i często mają podobne zalety. Ale mają także ich wady i muszą nad sobą pracować, jeśli zdają sobie z tego sprawę.

– Z Listu do Efezjan przepiszcie radę dla dzieci i ojców. Sformułujcie radę dla matek i dla rodzeństwa.

KLUCZ DO ZADANIA 3.

Przykładowe rady:

A wy, matki, nie podnoście głosu na dzieci, bądźcie cierpliwe i wyrozumiałe, znajdujcie czas na rozmowę z dziećmi, wybaczajcie im ich nieporadność, ale nie ulegajcie ich zachciankom, módlcie się za swoje dzieci.

Nie dokuczaj siostrze, ani bratu, nie zabieraj ich rzeczy, pomóż gdy trzeba, pozwól rodzeństwu bawić się po swojemu, zachowaj cierpliwość.

MODLITWA

Jeżu, Maryjo i Józefie, w Was poznajemy blask prawdziwej miłości. Zwracamy się do Was z ufnością: Święta Rodzino z Nazaretu, uczyn nasze rodziny wspólnotami miłości i przebaczenia.

WKLEJENIE ZDJĘCIA

Uczniowie wklejają do zeszytu przyniesione zdjęcia lub rysunki i podpisują je ostatnim zdaniem modlitwy.

ZAPIS W ZESZYCIE

Temat: Wśród przyjaciół i rodziny

Rady dla członków rodziny na podstawie Księgi Syracha (dla dzieci, ojców, matek i rodzeństwa– zad. 3).

Wklejone zdjęcie lub rysunek rodziny, pod którym widnieje podpis (ostatnie zdanie modlitwy):

Święta Rodzino z Nazaretu, uczyn nasze rodziny wspólnotami miłości i przebaczenia).